

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

The Learning Leadership of School Administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

ธนพร จรจรรย์^{1*} และ กัลยมน อินทุสุต²
Thanaporn Choncharan¹ and Kanyamon Indusuta²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน และกลุ่มโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยอาศัยตารางสำเร็จรูปของโคเฮน (Cohen) ได้จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ ที่มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.6-1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .958 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparisons method)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษา และกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้

^{1*} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Education Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
E-mail: thanapla@sriayudhya.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Education Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
Email: kanyamon.i@rumail.ru.ac.th

*Corresponding author

Abstract

The research aimed to study and to compare the learning leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, classified by the demographical characteristics of educational background, work experience, and group of schools. The sample was 357 teachers at the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 in the academic year 2022 through stratified random sampling method. The sample size was considered by Cohen table. The instrument was a five-point rating scale questionnaire with IOC between 6.00-1.00. The Cronbach's alpha showed a level of reliability at .958. The data analyzed through the descriptive statistic, t- test, one-way analysis of variance and Scheffé's comparison test.

The research results were found that

1. Teacher's perceptions toward the learning leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 were at a high level.

2.The comparison of teacher's perception divided by their working experience showed the significant difference, while the comparison of teacher's perception divided by education background. Their group of school did not show the significant difference.

Keywords: School Administration, Learning Leadership

วันที่รับบทความ: 13 มกราคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ: 27 เมษายน 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 3 พฤษภาคม 2566

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ประเทศไทยในปัจจุบันมีการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นกรอบในการขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดเป็นทักษะต่าง ๆ เพื่อความอยู่รอดในการดำรงชีวิต ต้องปรับตัว ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับสภาพสังคมใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางของวิถีชีวิตที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หลังจากเกิดความปกติใหม่ “ New Normal ” ก็เข้าสู่ความปกติถัดไป “ Next Normal ” เป็นเรื่องของมนุษย์ที่ต้องมีการเริ่มปรับตัวด้านพฤติกรรมอีกครั้ง เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคม หรือสิ่งแวดล้อม ทั้งส่วนของการจัดการศึกษา และการบริหารจัดการเองนั้นก็ต้องเกิดความสอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal) ทั้งนี้แสดงปัญหาให้เห็นว่า การสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในปัจจุบันนั้น จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามบริบท (เจริญ ภูวิจิตร, 2564, น.1) ตอบสนองและมุ่งจุดสำคัญของโอกาส และการปรับเปลี่ยนที่แตกต่างจากในอดีต ที่มีอาจหลบหลีกได้ ต้องรับมือ ปรับตัว และเกิดการเรียนรู้ (อานุกาฬ เลขะกุล, 2564, น.111)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 แผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบ และแนวทางยกระดับหน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ประเทศ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อตอบโจทย์ต่อผลประโยชน์ที่เกิดจากการบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ข้อกำหนดตามแผนพัฒนาประเทศให้เกิดเป็นแนวโน้มในการจัดทำนโยบายและแผนต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องและนำไปสู่ความร่วมมือสร้างแรงขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว ในด้านการสร้างเสริมมนุษย์ด้านทักษะและส่งเสริม ทุกช่วงวัยในวัฒนธรรม

ทุกมิติเกิดเป็นประสิทธิภาพและมีมาตรฐานความพร้อมเกิดขึ้นอย่างรอบด้านมีความสามารถที่จำเป็นยุคศตวรรษที่ 21 และ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการจัดการและพัฒนากิจการบริการอย่างเท่าเทียม เพื่อการมีส่วนร่วมบนความทันสมัยและพร้อมปรับเปลี่ยนให้ทันต่อเหตุการณ์สังคม (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้จึงสำคัญอย่างเต็มที่ต่อความสัมฤทธิ์ผลขององค์การบริหารสามารถวิเคราะห์และเกิดเป็น มุมมองโดยรวมและขอบเขตของการบริหารอย่างชัดเจนตามบริบท ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นรูปแบบใหม่ที่เน้นการส่งเสริม และพัฒนาคุณลักษณะ รวมถึงพฤติกรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนให้งานต่าง ๆ สู่องค์กรการเรียนรู้ที่เน้นย้ำเรื่องการสร้าง วิสัยทัศน์เป็นหมู่คณะ เป็นบุคคลปรับตัวให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ประสานงานเป็นทีมที่สร้างสรรค์ทางความคิด การระดม สมอง การถ่ายทอดที่มีเป้าหมายเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการกระตุ้น เสริมแรงเกิดเป็นมืออาชีพของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จากการประเมินตนเอง และการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเติบโตอย่างยั่งยืนผ่านการมีส่วนร่วมของ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและเครือข่ายการเรียนรู้ (จุลศักดิ์ ก๊กกิมพ์, 2561, น.26) และเกิดการก่อตัวของนวัตกรรม รูปแบบใหม่ ภาวะผู้นำการเรียนรู้จะต้องมีการกำหนดภารกิจตามหลักนโยบายเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เครือข่าย แบบมืออาชีพ (สุเมธ ผ่านวงศ์, 2563, น.12) อีกทั้งภาวะผู้นำการเรียนรู้เกิดจากการสร้างข้อตกลงร่วมกันสำหรับสร้าง สภาพแวดล้อม และการเรียนรู้ รวมทั้งกำหนดรูปแบบการพัฒนาต่าง ๆ ให้เกิดการตอบสนองต่อบุคคลตามความต้องการ และเกิดเป็นประสิทธิภาพความสำเร็จอย่างยั่งยืน ภาวะผู้นำการเรียนรู้จะแสดงให้เห็นถึงความคิดที่สร้างสรรค์และความ เฉลียวฉลาดต่อผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่สภาพการเปลี่ยนแปลงตามบริบทและองค์ประกอบพื้นฐานรวมถึง วิถีชีวิตของ หมู่คณะ (OECD, 2013, pp. 51-53) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ยังเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาต้องเผชิญต่อเศรษฐกิจ พิเศษที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วมีพื้นที่ขนาดใหญ่พิเศษมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างฉับพลัน และจำต้องเกิดเป็น ความสามารถในการเรียนรู้และพฤติกรรมของผู้บริหารอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นต้นแบบการเกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (รัตนดา เลิศวิชัย และธีระ รุญเจริญ, 2560, น. 672) ผู้บริหารสถานศึกษาวางวิสัยทัศน์ และ พันธกิจที่ชัดเจนต่อกระบวนการจัดการสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษา และเป็นผู้ที่ทำงานด้วยพฤติกรรมการจนเกิด เป็นการเรียนรู้ต่อสิ่งใหม่ ๆ ที่เน้น การเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการ เพื่อคุณภาพที่เพิ่มระดับของ ผู้เรียนมากขึ้น และลดระดับเชิงผู้นำออกคำสั่ง หรือ สั่งการสู่ผู้สนับสนุนและส่งเสริมเพื่อการอำนวยความสะดวก มุ่งเพิ่มพูน ความสามารถ และความรู้ ทั้งกันอย่างรอบด้านนำไปสู่การพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ (สมชาย เทพแสง, 2559, น. 119-120)

นโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีการกำหนดประเด็นการสร้าง ภูมิคุ้มกัน การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตปกติต่อไปตามประเด็นความ ปลอดภัยและเพิ่มประสิทธิภาพของดิจิทัล และเทคโนโลยี จัดการฐานข้อมูลสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพผ่านการ สนับสนุนด้านการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดรับกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาในยุควิถีใหม่ และยุควิถีปกติต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดความมุ่งหมาย อย่างต่อเนื่องในการพัฒนาการศึกษาตั้งแต่ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 ซึ่งแนวทางการพัฒนาที่กำหนดนั้น คือ “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” รวม 4 ด้านโดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2565 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนา ภายใต้วิสัยทัศน์ “สพม.ภท 1 รวมใจเป็นหนึ่ง จัดการศึกษาวิถีใหม่ บนพื้นฐานความหลากหลายนำไปสู่ เป้าหมายความเป็น หนึ่ง ” ได้แก่ ความปลอดภัย โอกาส คุณภาพ และประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการเพิ่มพูนการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็น “ วิถีอนาคต วิถีคุณภาพ ”

โรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 รวมทั้งสิ้น 67 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย จำนวน 66 แห่ง แต่ละสถานศึกษามีการจัดทำการประเมิน ตนเองของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ดำเนินการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2564

จำนวน 67 แห่ง พบว่า สถานศึกษาในสังกัดมีผลการประเมินตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยมโดยผลการประเมินในระดับยอดเยี่ยม อยู่ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนตามลำดับ และเมื่อพิจารณาภาพรวมในรายมาตรฐานแล้วพบว่า มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีผลการประเมินในระดับยอดเยี่ยมสูงสุด คือ จำนวน 47 แห่ง ร้อยละ 70.15 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 38 แห่ง ร้อยละ 56.72 และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน จำนวน 27 แห่ง ร้อยละ 40.30 การสังเคราะห์ผลเพื่อหาจุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาในสังกัดนั้น ผลพบว่ามาตรฐานที่ 1 ควรพัฒนามากที่สุด ในด้านผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ 50.75 รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ อดทน อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ร้อยละ 43.28 และผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม และผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม ร้อยละ 34.33 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ต้องเล็งเห็นความสำคัญ ตระหนักถึงความสามารถพัฒนาทรัพยากรบุคคล สู่การเกิดการเรียนรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ ภายใต้การรักษาระดับตามมาตรฐาน และส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการด้านการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มความสามารถของตนเองเป็นไปสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง และแสวงหาวิธีการเพิ่มความสัมฤทธิ์อย่างสร้างสรรค์ ปรับให้เกิดสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเป็นรูปธรรมชัดเจน ผู้บริหารควรแสดงออกทางพฤติกรรม รวมถึงคุณลักษณะเพื่อกระตุ้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของ การพัฒนาในการบริการด้านศึกษา ขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง จนนำไปสู่คุณภาพและเป้าหมาย ต่อไป (ญาณิ ศรีประเสริฐ, 2560 , น.4)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นประโยชน์ในการนำไป ประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดี และส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และกลุ่มโรงเรียน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยองค์ประกอบ ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ด้านความคิด สร้างสรรค์ และด้านการบูรณาการ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,000 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

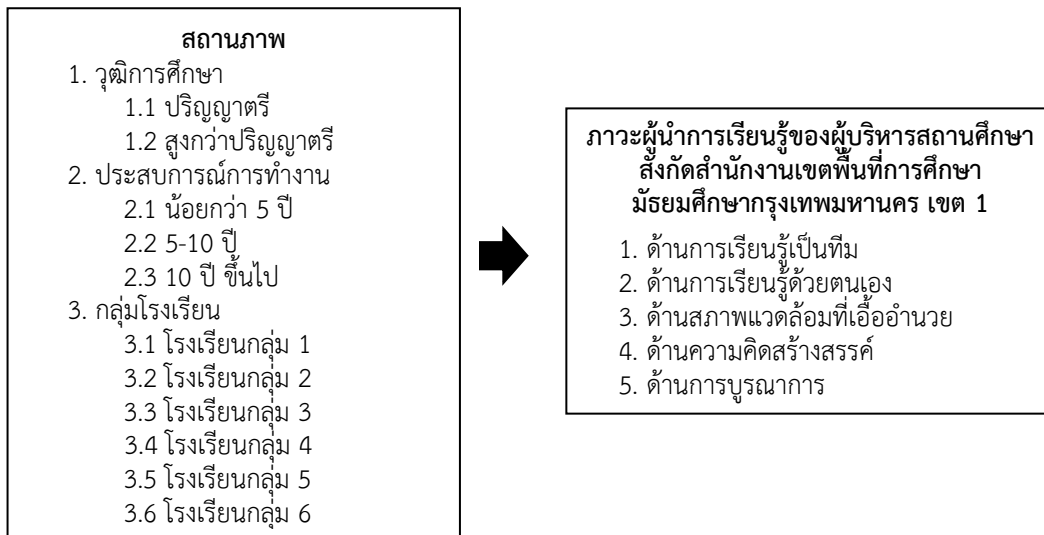
ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประกอบด้วย (1) ปริญญาตรี (2) สูงกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน ประกอบด้วย (1) น้อยกว่า 5 ปี (2) 5-10 ปี (3) 10 ปี ขึ้นไป กลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย (1) โรงเรียนกลุ่ม 1 (2) โรงเรียนกลุ่ม 2 (3) โรงเรียนกลุ่ม 3 (4) โรงเรียนกลุ่ม 4 (5) โรงเรียนกลุ่ม 5 (6) โรงเรียนกลุ่ม 6

ตัวแปรตาม คือ ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน (1) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (2) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (3) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ (5) ด้านการบูรณาการ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,000 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของ โคเฮน (Cohen, et al., 2011, p.147) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่ง จำแนกเป็น 6 กลุ่ม แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และกลุ่มโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสอบถามตามองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำการเรียนรู้ จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม จำนวน 12 ข้อ (2) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 13 ข้อ (3) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย จำนวน 12 ข้อ (4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 13 ข้อ

และ (5) ด้านการบูรณาการ จำนวน 15 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ท (Likert Scale)

2.3 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร กำหนดขอบเขตของเนื้อหา สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบแนวคิดของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

2.3.2 วิเคราะห์ข้อคำถาม เพื่อสร้างแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่

5 หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3.3 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมของเนื้อหา และแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดค่าคะแนน ความสอดคล้องตามเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

พิจารณาข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 6.00 – 1.00 นำมาจัดทำเป็นแบบสอบถามต่อไป

2.3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับครูซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.3.6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985

2.3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (try out) มาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

2.3.8 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จาก Google Form

2.4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 311 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.11

2.4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากครูผู้ตอบแบบสอบถามจาก Google Form มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับผ่าน Google Form มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วนำข้อมูล มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ และรายด้าน โดยยึดการแปลความหมายของระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาของ Best and Kahn (1993, pp.247) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับ มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ใช้การทดสอบค่าที่ (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

2.5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และกลุ่มโรงเรียน ด้วยการทดสอบ (F-test) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe's post hoc comparisons method)

3. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=311)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้	ความคิดเห็นของครู		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.16	0.43	มาก
2. ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.13	0.45	มาก
3. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย	4.17	0.42	มาก
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.15	0.46	มาก
5. ด้านการบูรณาการ	4.16	0.45	มาก
รวม	4.15	0.41	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.15) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย

ดังนั้น ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (\bar{x} = 4.17) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (\bar{x} = 4.16) ด้านการบูรณาการ (\bar{x} = 4.16) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (\bar{x} = 4.15) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (\bar{x} = 4.13)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

(n= 311)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.13	0.41	4.24	0.46	-1.895	0.059
2. ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.11	0.42	4.19	0.51	-1.463	0.144
3. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย	4.16	0.41	4.19	0.46	-.539	0.590
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.13	0.45	4.23	0.49	-1.723	0.086
5. ด้านการบูรณาการ	4.14	0.44	4.20	0.48	-.963	0.336
รวม	4.13	0.39	4.21	0.46	-1.409	0.160

จากตาราง 2 พบว่า ค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวม และรายด้านแสดงว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=311)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.17	0.41	4.11	0.43	4.27	0.40	3.663*	0.027
2. ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.18	0.40	4.07	0.46	4.24	0.45	4.067*	0.018
3. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย	4.21	0.44	4.11	0.42	4.26	0.40	3.648*	0.027
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.20	0.45	4.10	0.47	4.25	0.42	3.369*	0.036
5. ด้านการบูรณาการ	4.20	0.47	4.10	0.45	4.26	0.41	3.715*	0.025
รวม	4.19	0.42	4.10	0.41	4.26	0.40	4.148*	0.017

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้านแสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's post hoc comparisons method)

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

(n=311)

ประสบการณ์ ในการทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี			5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
	\bar{x}	4.19	4.10	4.26	
1. น้อยกว่า 5 ปี	4.19				
2. 5-10 ปี	4.10				
3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.26		*		

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

n=311)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ ของผู้บริหาร สถานศึกษา	กลุ่มโรงเรียน												F	Sig.
	กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		กลุ่ม 4		กลุ่ม 5		กลุ่ม 6			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเรียนรู้ เป็นทีม	4.17	0.47	4.15	0.49	4.27	0.39	4.10	0.40	4.16	0.24	4.14	0.43	0.734	0.599
2. ด้านการเรียนรู้ ด้วยตนเอง	4.14	0.45	4.09	0.54	4.23	0.38	4.13	0.45	4.15	0.23	4.08	0.47	0.608	0.694
3. ด้าน สภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย	4.18	0.42	4.16	0.51	4.20	0.42	4.16	0.38	4.15	0.22	4.16	0.41	0.076	0.996
4. ด้านความคิด สร้างสรรค์	4.13	0.47	4.15	0.53	4.29	0.44	4.11	0.51	4.15	0.22	4.11	0.45	0.801	0.549
5. ด้านการ บูรณาการ	4.14	0.44	4.13	0.55	4.25	0.44	4.16	0.47	4.18	0.20	4.14	0.41	0.460	0.806
รวม	4.15	0.42	4.14	0.50	4.25	0.38	4.13	0.42	4.16	0.19	4.12	0.41	0.476	0.794

จากตาราง 5 พบว่า ค่า F ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้านแสดงว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนต่างกลุ่มโรงเรียนกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

4. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำและบริหารการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับประยุกต์ แก้ไขปัญหา ริเริ่ม พัฒนา คิดค้น

ปรับเปลี่ยนและสร้างการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Allen (1990, p. 24) การปรับตัวคือ ความเข้าใจพฤติกรรม และความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างถ่องแท้เพื่อจัดการกับความต้องการของตนเองในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณ ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุลศักดิ์ ก็อกพิมพ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 การวิเคราะห์พหุระดับ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาฏ จิระพรพาณิชย์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญ นามชู (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาทางด้านผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1.1 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนร่วมกันปฏิบัติการกิจภายใต้วิสัยทัศน์ที่มีความชัดเจน และก่อให้เกิดความสำเร็จผ่านการบูรณาการร่วมกัน ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร รวมถึงให้ทุกฝ่ายได้นำความรู้ ความสามารถ และใช้บทบาทสำคัญในการปฏิบัติการกิจให้เกิดประสิทธิภาพในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ ญาณ ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้เป็นทีมมีอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปฎิเวช บุญเกิด (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้เป็นทีมมีอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย สุเมธ ผ่านวงค์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้เป็นทีม อยู่ในระดับมาก

4.1.2 ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความเชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญโดยผ่านการแสดงถึงจุดยืน แสดงจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองและเลือกกิจกรรมเพื่อการปฏิบัติที่เชื่อว่าจะสามารถบรรลุผลความสำเร็จ และตัดสินใจถึงความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีที่สุด เพื่อกำหนดทิศทางและริเริ่มการเรียนรู้ภายใต้แรงจูงใจจากสภาพภายในและสภาพภายนอก สอดคล้อง สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จุลศักดิ์ ก็อกพิมพ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 22 การวิเคราะห์พหุระดับ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปฎิเวช บุญเกิด (2563) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ

สมพร วันประกอบ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของหัวหน้ากลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก

4.1.3 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำผู้ดำเนินการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมในด้านการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อครู รวมถึงผู้เรียน รวมถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างเครือข่ายของสถานศึกษา มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคฝ่ายและนำไปสู่การสร้างเป็นบรรยากาศที่เกิดการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีการสนับสนุน ส่งเสริมด้านความปลอดภัย ในสถานศึกษาสอดคล้องกับ ญาณี ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Sun (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อนุชิต พันธกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย อยู่ในระดับมาก

4.1.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำผู้ดำเนินการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในการแสดงถึงศักยภาพความกล้าหาญที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ คิดค้นรูปแบบนวัตกรรมและระบบข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ และนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในการพัฒนางานและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์และใช้ความชาญฉลาดในการนึกคิดและการปฏิบัติจนสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์ และเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และวัฒนธรรมองค์การอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัดสอดคล้อง จุลศักดิ์ ก็อกพิมพ์ (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา และพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 22 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ญาณี ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จิตกมล โคตรทองกลาง (2564) ได้ศึกษา การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก

4.1.5 ด้านการบูรณาการ ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อ ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน สร้างแนวความคิดที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์ มีการบูรณาการศาสตร์และศิลป์เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงส่งเสริมการแสดงออกทางความคิด โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ต่าง ๆ และนำไปสู่การบูรณาการในเชิงการปฏิบัติร่วมกัน ภายใต้นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ญาณี ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นด้านการบูรณาการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จุลศักดิ์ ก็อกพิมพ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 22 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูในด้านการบูรณาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Sun (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นด้านการบูรณาการอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

4.2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้นำ หรือผู้บริหารมีการสื่อสารนโยบาย แผนการปฏิบัติจากหน่วยงานต้นสังกัดให้ครูทั้งหมดเกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในนโยบายใหม่ ๆ และสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติโดยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการปรับตัวและเกิดการเรียนรู้ ต่อนโยบายใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Thamrongthanyawong (2012) การนำนโยบายไปสู่ขั้นตอนของการวางแผนกลยุทธ์ตามนโยบายที่แฝงด้วยกิจกรรม และมาตรการต่าง ๆ ที่ทำให้นโยบายปรากฏชัดแจ้งนั้น ต้องเกิดความชัดเจนในส่วนของแผนงานและโครงการ หรือกิจกรรม โดยต้องเกิดจากปัจจัยมาพิจารณาอย่างครบคลุม และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาฏ จิระพรพาณิชย์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานหทัย ปลงใจ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจาภรณ์ ลักษณะดี (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต บ้านบึง 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4.2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความเห็นสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย อาจจะอยู่ในช่วงที่ต้องมีการประเมินความพร้อมและพัฒนาตนเองอย่างเข้มข้นในระยะเวลา 2 ปีแรกอยู่ในช่วงของการประเมินครูผู้ช่วย จึงยังไม่เห็นถึงบทบาทหน้าที่ในงานฝ่ายสนับสนุนมากเท่าที่ควร และยังไม่มียุทธศาสตร์ในการทำงานมากนัก ต้องอาศัยการสั่งสมประสบการณ์ทั้งการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน รวมถึงปฏิบัติงานฝ่ายสนับสนุนที่มีความใกล้ชิดกับผู้บริหาร และมีมุมมองในด้านพฤติกรรมของผู้บริหารอย่างแตกต่างกันออกไปจึงกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Nahavandi and Malekzadeh (1999) กล่าวว่า ผู้นำมีระดับความต้องการอำนาจในการควบคุมต่ำ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจให้ผู้อื่นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจ มุ่งเน้นการปรับตัวและใช้วิธีการบูรณาการทางความคิด และกระตุ้นการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิ ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติภูมิ เทพคำ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.3 กลุ่มโรงเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนมีการรับนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการแบ่งกลุ่มเพื่อยกระดับในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และร่วมกันช่วยเหลือให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการใช้ทรัพยากร การพัฒนาบุคลากรต่าง ๆ การใช้อาคารสถานที่ร่วมกันในการประชุม หรือ ปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะกิจ กลุ่มโรงเรียนยึดตามยุทธศาสตร์พื้นที่เพื่อให้เกิดการประสานงานและร่วมมือกันวางแผนร่วมกันภายใต้ต้นนโยบายเดียวกันโดยปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับแนวคิดของ OECD (2013) ภาวะผู้นำการเรียนรู้จำเป็นต้องมีในระบบการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นสำหรับการสร้างนวัตกรรม และเป็นนโยบายที่สำคัญในการสร้างเงื่อนไขสำหรับเครือข่ายการเรียนรู้อย่างมืออาชีพที่จะเกิดขึ้น และอาจต้องการความเป็นผู้นำที่มีความกล้าหาญ และมีความรับผิดชอบในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกิดเป็นนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นนกร มังคละศิริ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เขตพื้นที่การศึกษาต่างกัมีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา ศรีประทุมวงศ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

5.1.1 ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูเกิดการเรียนรู้ และร่วมแลกเปลี่ยนการทำงานร่วมกันภายใต้วิสัยทัศน์ที่มีความชัดเจน เกิดการบูรณาการร่วมกันจนนำไปสู่สภาพความสำเร็จ

5.1.2 ผู้บริหารควรสร้างแรงบันดาลใจให้ครูเกิดการเรียนรู้ในการทำงานและแสดงจุดยืนหรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

5.1.3 ผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อครู และผู้เรียน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการส่งเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

5.1.4 ผู้บริหารควรแสดงศักยภาพความเป็นผู้นำในการแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดกับการทำงานรูปแบบเดิมและพร้อมที่จะปรับตัวต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และนำแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ มาพัฒนาองค์กรจนบรรลุเป้าหมาย

5.1.5 ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ต่าง ๆ และนำไปบูรณาการกับการทำงานตามภารกิจของสถานศึกษา

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

5.2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

5.2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

6. เอกสารอ้างอิง

จุลศักดิ์ ก็อกพิมพ์. (2561). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- จิตกมล โคตรทองกลาง. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8(7), 159-169.
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เจริญ นามชู. (2564). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 9(1), 429-442.
- เจริญ ภูวิจิตร. (2564). การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล. <http://www.nidtep.go.th/2017>
- ญาณิ ศิริประเสริฐ. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นนกร มังคละศิริ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปานหทัย ปลงใจ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. *วารสารรอยแก่นสาร*, 6(5), 168-182.
- ปฏิเวช บุญเกิด. (2562). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกริก.
- รัตนดา เลิศวิชัยและคณะ. (2560). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 17(ฉบับพิเศษ), 669-683.
- สมชาย เทพแสง. (2560). กลยุทธ์ในการสร้างแรงบันดาลใจของผู้นำร่วมสมัย. *วารสารบริหารการศึกษามศว*, 14(27), 165-172.
- สมพร วันประกอบ. (2565). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารรัชต์ภาคย์มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาค*, 16(46), 217-233.
- สินีนาง จิระพรพาณิชย์. (2563). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุเมธ ผ่านวงศ์. (2563). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 3(2), 61-79.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 13(2), 170-181.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม*, 7(5), 183-198.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580*. <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

- อรอุมา ศรีประทุมวงศ์. (2563). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2*, (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สกลนคร.อนุชิต พันธุ์ก. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต22* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อานภาพ เลขะกุล. (2564). ความปกติดีไปอุดมศึกษา: ความท้าทาย. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรมกรเรียนรู้*, 1(2), 111-125.
- Allen, N. J., & Meyer, J. P. (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of Occupational Psychology*, 6, 1-18.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Allyn and Bacon.
- Cohen, L., Manion, L, & Morrison, K. (2011). *Research methods in education* (7th ed.). Routledge.
- Nahavandi, A., & Malekzadeh, A.R. (1999). *Organization culture in the management of mergers*. Quorum Book.
- OECD. (2013). *PISA 2015 Assessment and Analytical Framework*.
- Thamrongthanyawong, S. (2012). *Public Policy: Concepts, Analysis and Processes*. (25th ed). Sema Dharma Publishing House.
- Sun, Y. (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัด สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.